

V „Skálicah.“

Tu v „Skálicah“ radujem
Igránju se valóv,
Beděč sanjaje — priča
Povodnih sem godóv.

Nad verbami trepeče
Užé poldnévni žar,
Vsa zemlja v zlátu plava,
Ker solnce zdaj je car.

Globóko pripogíblje
Medléče se dřevó,
Ter list in veje steza
V tolmún hladán željnó.

Verstá valóv popótnih,
Vesélo žuborěč,
Pozdravlja ga prijazno,
Od tod v morjé hitěč.

Metúlj na terstu vítkem,
Zibáje sam se, spí,
In roj mušic nebrojnih
Ob njem se v krog vertí.

Posterva blagorodna
Tam pisana veslá,
Mej ribami obrača
Ponóсна se gospá.

Menjíček bistroglédi,
Najverlejši plaváč,
Potáplja se in skriva
Ter kaže spet glumáč.

Ubogi kmetje kléni
Od ščúke v beg hité,
In luska se jim bela
Svetlíka iz vodé.

V presládkem pladnovánji *)
Počíva v plašči hrost,
Na veji, kder pripôgnen
Do vóde germ je gost.

Od jedí oddehúje
In njenih se težáv,
A pónj osoda bridka
Poseže iz nižáv.

Tatíca, bistra ščuka,
Pobrala ga je v plén;
Kakó je to zaslužil
Ta mož, ki ves je lén?

Sopárno je! — Valovi
Na tího žuboré,
Nad pótok vže tenčico
Razvěšajo meglé.

Metulja s tersta náglo
Posmukne skrivna moč,
In muhe okrog njega
Brenčé mu: „lehko noč!“

A kde sem? — Poleg Sóre?
Mordá sem bil zaspál?
Nij tukaj li me zibal
V predívne sanje vál?

*) Pladnovati, namesto: poludanovati, Mittagsruhe halten.

Rusálke *) sem jaz videl,
Njih petje čul in sméh,
Ob vodi njih plesóve
Po mokrih gledal tléh.

In zópet slišim pesen,
Odméva temni lés;
To niso bile sanje,
Pojó Rusálke res!

Glasovi omamljivi!
Očáran k vam hitám,
Da v harmoníjo vašo
Od blizu se vtopím.

Germovje v stran odgánem
In pomolím obráz:
Rusálke cvetolíke,
O vidim, vidim vas!

A ne! — Rusálke niso
Te déklíce mladé,
To verle so Ločanke,
Ki rake tod lové.

Lujisa Pesjakova.

Zlato jabolko.

Bil je kralj, imejóč sina jedínca, katerega je ljubil zeló. Ta kralj je ob velkíh troškíh dal zliti krasno zlato jabolko. Kadar je bilo jabolko zlito, razbolí se oča na smert, pokliče sina ter mu reče: „sin moj dragi! jaz ne prebolím te bolezní. Po mojej smerti z blagoslovom prehodi kraljestva in gradove ter vzemí s soboj zlato jabolko, in kogar dobođeš najbrezúmnjéšega, temu je daj.“ Sin obéta vse tako storiti, a kralj se oberne k sténi ter pustí dušo. Kraljevič ga je pokopal, kar je najčestneje mogel. Takój posle pogreba, vzemši jabolko, otide preko različnih kraljestev in gradov, kder je našel ter videl mnogo brezúmníkov; a jabolka nij dal nikomur od njih. Krene tedaj v neko drugo kraljestvo in pride v stolni grad (mesto). Ondúkaj vidi po sredi grada jezdečega kralja z veliko družíno. Poypraša ljudj, kakovo si je to kraljestvo, in rekó mu: „običaj tega kraljestva je tak, da kralj mej nami nikdar ne vlada nad leto dnj. Ko leto mine, pošljemo ga v zatòk (pregnanstvo), kder ubožen umerje.“ Kraljevič, to zaslišavši, misli sam v sebi: „našel sem ga, kogar sem iskal.“ Stopí h kralju ter koléno preklónjši dostojno pozdravi: „da si mi zdrav, kralj! Moj oča je umerl in to zlato jabolko tebi ostavlí na smerti.“ Kralj, jabolko primši, odgovorí: „dragi moj! kako li to? Nikoli me nij videl, ni jaz tvojemu óči nijsem stvoril nič dobrodejstva; po kaj mi je poklonil tak dar?“ Kraljevič mu reče: „svetli kralj! moj oča tega jabolka nij ostavlil nič bolj tebi, nego li komur koli; kajti ob svojem blagoslovu mí je naročil, da je podám temu, kogar najbrezúmnjéšega v svétu najdem. Uže mnogo sem obhodil kraljestev in gradov, a nijsem ga nalétel dó zdaj brezumca, kakoršen si ti; zatorej to jabolko tebi dajem po zapovedi svojega roditelja.“ Kralj mu dé: „prosim te, povej mi, zakaj se ti zdím tako brezumen?“ Odgovorí mu: „evo kralj, to berzo povém. Običáj tega kraljestva je, vladati samo leto dnj, a konci leta brez čestí in blaga oditi v zatòk ter bédno tamkaj umréti. Resnično ti govorím, to, kar sem zdaj besedoval, priča, da na vsej zemlji nij brezúmnika nád-te, ki ti je tóličko časa vladati in potlej preubožno umréti.“ Velí mu kralj: „brez dvojbe je res, kar si rekel, in zatorej hočem letos, dokler sem še oblasten, bogastvo nepreštéto pred soboj poslati v zatòk, da tjakaj prišedši morem ob njem živeti do smerti.“ Tako je tudi stvoril. Konci leta so ga razoblástili ter odpustili v zatòk, in tam je ob tem blagu mnogo let živel ter pokojno umerl.

*) Rusálke so izmišljene poganske boginje starih Slovanov, živéče v lesovih in vodah.